

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett à 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati pett vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Redukcije v ljubljanski železniški direkciji

Delno omiljenje prvotnih načrtov. — Redukcija uradništva bo izvedena potem upokojitve doslužnih uradnikov. — Delavstva bo reducirano 8 odstotkov.

— Beograd, 30. marca. Z novim proračunom so znatno skrčeni osebni krediti za železnico. Najbolj je razmeroma prizadeta ljubljanska direkcija, kateri so očitali, da ima sorazmerno največ nameščenec. Po prvotnem načrtu bi morali v ljubljanski direkciji reducirati okrog 20 % uradništva in nad eno tretjino delavstva. Kasneje se je ljubljanski direkciji posrečilo uveriti ministrstvo, da so redukcije v tem obsegu nemogoče, in dosežen je bil sporazum, da se reducira le okrog 60 uradnikov. To se bo izvršilo na ta način, da bodo vpokojeni oni uradniki, ki imajo že polno službeno dobo, tako da do pravih redukcij uradništva ne bo prišlo.

Težji je položaj glede železniških delavcev. Njihova mesta v proračunu niso sistemizirana, ampak imajo posamezni oddelki za nje le pavšalne kredite, ki pa so v novem proračunu zmanjšani za povprečno 40%. Direkcija mora torej ali toliko delavcev odpustiti ali pa znižati mezde. Ne eno ne drugo se ne da izvesti brez škode za normalni promet. Te dni se vrši v Beogradu konferenca železniških direktorjev, ki razpravlja tudi o tem problemu. Kakor se zatrijuje, bo dosežen kompromis na ta način, da bo reducirano okrog 8% železniških delavcev v področju ljubljanske direkcije.

Gospodarski krogi vse države proti klerikalnemu nasilju nad ljub. zbornico

**Odmev protesta gospodarskih institucij Slovenije. — Solidar-
nost trgovcev, obrtnikov in industrijev po vsej državi. — Ve-
lika zadrega klerikalcev. — Zahteva po enotnem volilnem re-
du za vse gospodarske zbornice.**

Beograd, 30. marca. Enodušni protesti vseh gospodarskih krogov iz Slovenije radi partizanske spremembe volilnega reda v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, so izzvali tudi v vseh tujakšnih gospodarskih in političnih krogih veliko pozornost. Beograjski gospodarski krogi izjavljajo, da bodo solidarno nastopili za obrambo stanovskih interesov gospodarskih krogov.

To dejstvo je napravilo v klerikalnih vrstah skrajno mučen vtis. Klerikalci si v Beogradu na vse načine prizadevajo, da bi prikazali spremembo volilnega reda kot nekaj povsem nedolžnega in naravnost koristnega. Klerikalni poslanski klub je danes izdal komuniké, v katerem naglašajo, da so vsi ti protesti le demonstracije samostojnih demokratov ter da hočejo klerikalci uvesti pri volitvah v Zbornico

načelo popolne enakosti. Komuniké pa ni napravil zaželenega utisa, marveč je le še bolj potrdil sum, da gre klerikalcem pri celi zadevi le za strankarske interese.

Kakor se doznava, se bodo protestu slovenskih gospodarskih krogov, ki jih hočejo klerikalne mahinacije oropati zakonitega in legalnega zastopstva, pridružile tudi vse ostale zbornice v državi ter solidarno zahtevale, da se izda za vse zbornice enak zakon, s katerim bi se prišlo do izenačenja za vso državo. Gospodarski krogi zlasti naglašajo, da nikakor ne gre, da bi se na ljubo eni politični stranki spreminjal volilni red posamezne Zbornice, najmanj pa Zbornice v Ljubljani, ki je po svoji ureditvi veljala za najboljšo v vsej državi in po katere vzorcu se namerava izvesti izenačenje za vso državo.

Zadnje ure proračunske debate

Včeraj je Narodna skupščina zaključila podrobno proračunsko razpravo in danes začela z razpravo o finančnem zakonu in amandmanih. — Vlada računa, da bo celotni proračun sprejet še danes.

— Beograd, 30. marca. Narodna skupščina je včeraj zaključila razpravo o proračunskih posameznih ministrstev. Po sprejetju proračuna rezervnih kreditov je sledila razprava o proračunu državnih dohodkov. Govorili so poslanci dr. Zanič, dr. Sečurov in Jeremija Radojevič, na kar je vladna večina ob pol 3. popoldne sprejela ta proračun. Seja je bila na to zaključena in se je nadaljevala danes dopoldne ob pol 10. Na dnevnem redu je razprava o finančnem zakonu in amandmanih. Vladni krogi računajo, da bo razprava do večera zaključena ter da bo še danes zvečer izglasovan celotni proračun.

Prvi je danes povzel besedo posl. Hrasnica, ki je v svojem govoru kritiziral finančni zakon ter zlasti podčrtal, da vlada

vse leto ni ničesar storila na zakonodajnem polju, da pa hoče sedaj z različnimi amandmani čez noč prenesti vso zakonodajno oblast na vlado. Govornik naglašajo, da so pooblastila, ki jih zahtevalo posamezni ministri, popolnoma protustavna. (Dr. Zanič: Finančni minister hoče postaviti upravitelj kraljevine, kakor madžarski Horthy.) Nato je govoril posl. Sečurov, ki je zlasti kritiziral dejstvo, da vlada ni smatrala za potrebno, da bi izvedla izenačenje davkov, dočim na drugi strani zahteva celo vrsto protustavnih pooblastil. V imenu SDS bodo govorili posl. Demotrovič, dr. Palaček, dr. Bošković in Tadić. Seja bo trajala nepretrgoma, dokler ne bo izglasovan celoten proračun.

Madžarska zunanja politika

— Budimpešta, 30. marca. Zunanji odbor madžarske zbornice je sinoči končal debato o zunanji politiki. Bivši zunanji minister dr. Gratz je v svojem govoru pozdravil obnovu prijateljskih odnosov tako napram Jugoslaviji kakor napram Italiji, naglasil pa, da za popolno vzpostavitev odnosov razmere še niso dozorele. Glede češkoslovaške, ki da je pri vseh akcijah proti Madžarski imela vodilno vlogo, je mnenja, da še ni upanja za obnovitev prijateljskih odnosov. Kar se tiče Rusije, mora Madžarska iz gospodarskih razlogov voditi zmerno politiko o obnovi diplomatskih odnosov pa še ne more biti govora.

Tudi vsi ostali govorniki so pozdravljali izboljšanje odnosov napram Jugoslaviji in Italiji ter opozarjali na to, da se Madžarska ne sme izpostavljati nevarnosti, da bi radi prijateljstva z eno državo prišla v napete odnose z drugo. Končno besedo je povzel ministrski predsednik grof Bethlen, ki je naglasil, da kažejo vsi znaki na to, da se v srednji Evropi, kjer je bila na krmlu izključno Francija, v zadnjem času uveljavljajo tudi druge velesile.

Za madžarsko vlado ni nobenega dvoma, da se bodo takoj obnovili prijateljski stiki z vsemi sosednimi državami, čim bodo te izpolnile iz mirovnih pogodb izvirojoče obveze glede madžarskih narodnih manjšin in spremenile svojo dosedanje manjšinsko politiko. Madžarska je za svojo finančno obnovo še posebej hvaležna Angliji, ki tudi sicer podpira madžarske težnje po vzpostavitvi ravnotežja v srednji Evropi.

Strašen vihar nad Sarajevom

— Sarajevo, 30. marca. Nad Sarajevom je sinoči divjal silen vihar, ki je povzročil v mestu ogromno škodo. Na Bistriški Džamiji se je porušila mala elektrarna, v Milinih, to je neposredni okolici Sarajeva, pa je ciklon porušil neko hišo. Rodbina se je morala izseliti. Metereološka stanica v Sarajevu javlja, da je imel ciklon hitrost 62 km na uro ter pritisk 30 kg na m². Ogromna je tudi škoda v okolici Sarajeva, pa tudi iz provinc prihajajo alarmantne vesti. Vse telefonske in brojavne zveze z Beogradom so prekinjene. Težko sta bila prizadeta lasti kraja Trnovo in Kalinovik pri Sarajevu.

Direktna pogajanja med Rimom in Beogradom

Načrt mednarodne ankete pokopan. — Angleško posredovanje za direkten sporazum. — Italijani so kar na enkrat miroljubni in na življenjski način poučujejo Jugoslavijo.

— Beograd, 30. marca. Glasom poročil iz Londona je angleška diplomacija opustila svoj načrt, naj bi italijansko-jugoslovenski spor preiskala mednarodna anketa. Na željo italijanske diplomacije si sedaj tudi Anglija prizadeva, da bi se spor poravnal potom direktnih pogajanj med Rimom in Beogradom. Angleška diplomacija je usmerila svojo akcijo na to, da bi Italija interpretirala tiransko pogodbo v smislu intencij Jugoslavije, dočim naj bi Jugoslavija kot protikoncesijo ratificirala netunske konvencije.

V zvezi s tem novim načrtom se spravlja dejstvo, da sta včeraj posetila zunanega ministra italijanski in angleški poslanik. Angleški poslanik se je mudil v zunanem ministertvu nad eno uro, za njim pa je posetil dr. Perić general Bodrero, ki je ostal pri ministru nad dve uri. V političnih krogih se smatra ti ti konferenci kot pričetek direktnih pogajanj med Rimom in Beogradom, kakor jih želi Anglija.

— Rim, 30. marca. »Messaggero« naglašava v uvodniku potrebo direktnega sporazuma med Rimom in Beogradom. Pri tem naglašajo, da je Italija prežeta s pacifističnimi težnjami ter želi le mirno sožitje s svojimi sosedmi. »Resto del Carlino« podčrtava, da bi bil

uspeh nameravane ankete preiskave dvomljiv, ker je od časa, ko je italijanska vlada opozorila velesile na vojaške priprave Jugoslavije, minulo že dovolj časa, da je lahko Jugoslavija zabrisala vse sledove. Radi tega naj se skuša doseči direktni sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Jugoslovanska vlada mora končno uvideti svojo dolžnost in v interesu evropskega miru pojasniti svoje postopanje, ki je po zadnjih dogodkih resno kompromitirano. Sporazum z Italijo pa je mogoče le, ako Jugoslavija ratificira netunske konvencije ter prekine neosnovan odpor proti aplikaciji tiranskega pakta. Pogajanja, ki jih vodi Bodrero z dr. Perićem, imajo namen, da se ohrani mir, ki je posebno na sruči italijanski vladi. Zato pa mora tudi Jugoslavija storiti vse, da odvrne sum, da ona ogroža svetovni mir. Odgovorni beograjski politiki morajo končno uvideti ter izkazati Italiji za njeno plemenito in viteško postopanje pri ustvarjanju jugoslovanske države za služeno hvaležnost. Jugoslavija se mora odreči staremu političnemu sistemu balkanske diplomacije ter skleniti z Italijo iskren sporazum, ki bo omogočil Italiji njeno ekonomsko in kulturno ekspanzijo.

Italijanski teror v Albaniji

Vedno večji odpor proti sedanemu režimu. — Italijanski oficirji vodijo mobilizacijo. — Ahmeda po vrsti zapuščajo njegovi intimni prijatelji. — Naše opozorilo velesilam.

— Kotor, 30. marca. Po pripovedovanju potnikov, ki prihajajo iz Albanije, izvaja režim Ahmed beg Zoga strahoviti teror proti albanskim kristjanom. V zadnjih dneh je bilo obojenih 10 političnih osumljencev, med katerimi sta dva katoliška duhovnika. Polkovnik Ghiraldi je prišel v nemilost in je konfiniran v Tirani. Položaj je v Albaniji za sedanji režim zelo nezadovoljiv. Italijani so na otoku Sazena pred Valono koncentrirali mnogo čet zlasti artilerije in strojne oddelke. Otok sam je močno utrjen ter so ob vsej obali nameščeni daljnostrelni topovi, ki dominirajo nad Valono in celim valonskim zalivom.

— Sušak, 30. marca. Včeraj je dospel semkaj bivši šef kabineta Ahmed bega in prefekt v Valoni Vasilij Kaluci. Kaluci je bil za časa revolucije proti Fan Nolinu eden največjih prijateljev in zaupnikov Ahmed

bega. Ker pa obsoja Ahmedovo italofilsko politiko, je padel v nemilost. Pred tremi meseci je bil odstavljen kot prefekt in konfiniran v Tirani. Posrečilo pa se mu je, da je pobegnil. V razgovoru z novinarji je izjavil, da se pripravljajo v Albaniji veliki dogodki. Ahmed beg Zogu izvaja po italijanski načrti mobilizacijo. Vsa dežela je preplavljena z italijanskimi oficirji v civilu, oddelki italijanske vojske pa se skrivajo za formacijami Rdečega križa. Ljudstvo se odločno protivi Ahmedovi politiki in splošno govori, da je Ahmed beg Albanijo prodal Italijanom. Zato je baje prejel 16 milijonov lir.

— London, 30. marca. Jugoslovanska vlada je obvestila vse velesile, da se smatra za ogroženo radi splošne mobilizacije, ki se izvaja v Albaniji s podporo Italije.

Iz Rima nas zopet obrekujejo

Italijanske poročevalske agenture so razširile vesti o mobilizaciji v Jugoslaviji. — Odločen demanti zunanjega ministra.

Berlin, 30. marca. V tujakšnih diplomatskih krogih so se včeraj razširile vesti, da namerava Jugoslavija izvesti delno mobilizacijo. Jugoslovanska vlada je prisiljena seči po tem varnostnem ukrepu z ozirom na intenzivno mobilizacijo v Albaniji ter radi neprestanega izkrcavanja italijanskega topništva in tehničnih čet, kakor tudi ogromnega vojnega materiala v albanskih lukah. Če bi se te vesti izkazale za resnične, se smatra v tujakšnih diplomatskih krogih položaj na Balkanu za zelo resen

Beograd, 30. marca. Vesti o mobilizaciji v Jugoslaviji, ki so se tekom včerajšnjega dne razširile v inozemstvu, in ki izvirajo iz italijanskih poročevalskih agentur, se na merodajnem mestu odločno demantirajo. Zunanji minister dr. Perić je podal novinarjem izjavo, v kateri naglašajo, da so v našem sporu z Italijo v zadnjih dneh ni zabeležiti nikakih novih dogodkov. Položaj je popolnoma miren. Kar se tiče poročil in kombinacij iz inozemstva, je dr. Perić izjavil, da jih bo dal zbrati ter da jih bo v obširnejšem komunikatu sumarično demantiral.

Konferenca Male antante

— Bukarešta, 30. marca. Rumunska vlada je sprejela poročilo, da se vrši prihodnja konferenca Male antante dne 15. maja v Pragi. Glede dnevnega reda se še vrše razgovori med Prago, Beogradom in Bukarešto. Tej konferenci se pripisuje v političnih krogih velika važnost, ker se bo razpravljalo tudi o zadnjem jugoslovensko-italijanskem sporu.

POPLAVA KOLPE

— Karlovec, 30. marca. Včeraj jutrad je začela Kolpa nenadoma naraščati ter je dosegla opoldne 520 cm ob 17. pa že 580 cm nad normalo. Na več mestih je prestopila bregove in poplavlila polja v okolici. Največja je poplava v področju Gaze, kjer je leseni most popolnoma pod vodo in se vrši promet samo še v čolnih. Tudi Korana je zelo narasla in na več mestih poplavlila. Ker polja še niso obdelana, škoda ni še tako občutna.

BREZUPNO STANJE ŠPANSKEGA KRALJA

— Madrid, 30. marca. Zdravstveno stanje španskega kralja Alfonza je še zadnje dni zelo poslabšalo. Bruhanje krvi se je ponovilo. Njegovo stanje je zelo opasno.

Kriza zagrebskega gledališča

Proračun zagrebskega Narodnega gledališča je letos zmanjšana za 4,5 milijona Din. Poleg tega je zabranjeno upravi pridržati od dohodkov pol milijona Din za tri tenorje, ki se bodo odšli morali plačevati iz proračunske kvote. Nadalje zagrebski kinematografi ne marajo gledališke plačevati onih 10 odstotkov, ki so letno znašali 1,5 mil. Din. Ker pa bo po novem amandmanu zagrebsko gledališče odstopalo državi samo 2 milijona letnih dohodkov (doslej 4 milijone), bo zagrebsko gledališče dejansko prikrajšano za 4,5 milijona Din.

Situacija se bo skušala rešiti z redukcijami plač in osebja. Člani orkestra in solisti z malimi plačami ne bodo prizadeti, pač pa se bodo gaze od 2000 Din dalje znižale za 100 do 200 Din. S tem se bo prišlo do 1,5 milijona Din. Reduciranih bo osem članov drame, nadalje troje pomožnih režiserjev, arhar in 1 tajnik, v operi pa 1 solistica, dočim sta dve prav odlični solistki (gge. Pavla Trautnerjeva in Milena Sughova) že upokojeni.

LOV NA DIVJE KOZE V SLOVENIJI PREPOVEDAN

— Beograd, 30. marca. Ministrstvo za šume in rudnike je izdalo odredbo, s katero se zabranjuje lov na divje koze v Sloveniji. Odlok je utemeljen s tem, da obstaja samo še 40 eksemplarjev te divjačine.

Šolski tat pred sodiščem

Strgarjev France je 25leten delavec na Rudniku. Fant je bled, temnolas in dokaj prikupljive zunanosti, tako da bi si nihče ne bil mislil, da je ta Francej strah vseh šolarikov, katerim je kradel suknje kar na debelo, da je moral marsikateri teh revčkov brez svojega plaščka iti iz šole domov.

Obtožnica pravi, da je bil Strgar radi tatvine že dvakrat kaznovan. To ga pa ni spametovalo. Lani se je fant brez dela potepal po Ljubljani in zopet začel krasti. Prišel je z dežnim plaščem, ki ga je poznal ključničarskemu vajencu Valentinu Dolničarju in v zraven se okvir za električno svetilko. 6. decembra je posetil II. državno gimnazijo in vzel Karlu Ferjanu zimsko suknjo, da bi se pa ne motil, je odšel z njim tudi pol svetlen dežnik. Deset dni nato se je pojavil na dekliškem liceju: Danica in Olga sta pač najbolj občuti obisk nepridiprava, saj je odnesel obema njune plašče; pa tudi Zlatka se je jezila s svojima součenkama, ker je zaman iskala na oblačniku svojo pleteno jopico. Čez dva dni je počutil Strgar meščansko šolo v Šiški, kjer je poleg 2 zimskih suknj odšel tudi s trikorokavicami, da ga je ni moglo zebsti. Ker mu je pa meščanska šola posebno ugajala, se je še enkrat vrnil 22. decembra in pozval še eno suknjo.

Z novim letom se Francej pač ni nič prenovil, saj je že 3. januarja stikal po I. državni gimnaziji, in dijak Zdravko je moral ta dan brez suknje in rokavice domov. Dečko piše svoj dnevnik, pa je hotel ta nesrečen slučaj zapisati v notes, a ni mogel, ker mu je ta tudi notes odnesel. Se isti dan se je pojavil v osnovni šoli v Vodmatu in vzel suknjo učenca Ladislavu.

Franceu vse to še ni bilo dovolj. Obiskal je meščansko šolo na Prulah, potem zopet I. drž. gimnazijo in okradel dva dijaka pa tudi dvema delavcema ni prizanesel in ju je olajšal za zimsko suknjico.

11. januarja pa je bil Strgarjev usodni dan. Napotil se je na Vič, kjer je na hodniku osnovne šole ukradel Marici volneno jopico in čepico, Štefki zimski plašč in Danici površno jopico.

Šolski upravitelj je Francea opazil, mu sledil na cesto, ga vprašal, kaj ima v zavitu; le-ta mu je rekel, da obleko. Moral je z upraviteljem na stražnico, pa je med potjo zavitek odvrnil, se strgal upravitelja iz rok in jo ubral proti Rožniku. A upravitelj ga je dohitel, drugi so mu pomagali in tako je Strgar prišel pod ključ.

Pri njem so našli tudi par dežnikov, katerih lastniki so še neznan; ženski dežnik je menda odnesel iz Marijanišča, a možkega iz vladne palače.

France Strgar ni pred kazenskim senatom nič tajil in je krakonošo priznal, da je res vse te stvari, ki so cenjene na 9900 Din, pokradel in da jih je nekaj prodal dalmatinskim krošnjarjem, največ Mirkotu B.

Radi tega je imel Francej na zatožni klopi Mirkovo družbo; zgovorni Dalmatince je trdil, da je res kupil od Francea par suknj, ne pa 2 suknjiča, 2 zimski suknji, par vršnikov, 2 čepici in plašč, vredno vse skupaj 2750 Din. Dejal je tudi, da on ni prav nič slutil, da je France vse to pokradel.

Senat pa Mirku ni preveč verjel, saj je suknje prepoceni kupil in bi bil moral vedeti, da jih je Strgar pridobil na nepošten način.

Predsednik: »Torej France Strgar, tatvine priznate, kaj pa potepanje?«

Strgar: »Ne, potepal se pa nisem.«

Predsednik: »Seveda ne, šolo ste obiskovali, pa še prav pridno, pa kar več šol. Zjad pa pridete zopet v novo šolo. Kaznovani ste na področju zelo težke ječe. Vi, Mirko, pa na 6 tednov, da boste drugič lažje premagali podobne skušnjave.«

Mirko: »Gospodin, kazni ne sprejemam, hoću, da me sude još sudaci kod Zagreba.«

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekt: Investicijsko posojilo 86, 87. Vojna škoda 343, 0. Zadolžnice Kranjske dež. banke 20, 22. Zastavni listi Kranjske dež. banke 20, 22. Celjska posojilnica 195, 197. Ljubljanska kredita 150, 0. Merkantilna Kočevje 98, 100. Prašedion 850, 0. Kreditni zavod 160, 170. Strojne tovarne 85, 0. Trbovlje 410, 0. Vevče 120, 0. Stavbna družba 55, 65. »Sešir« 104, 0.

ZAGREBSKA BORZA.

Efekt: 7% invest. posoj. 1921 86,50—87, 2½% drž. rente za ratnu štetu 340—340,50. Ljubljanska kredita 153—154, Hrv. eskomptna banka 104½—105, Kreditna banka, Zgb. 93—95. Hipotekarna banka 64½—65, Jugobanka 95—95,50. Prašedion 850—855, Drava d. d. Osijek 500—0, Sečurana, Osijek 460—465, Isis d. d. 45—47. Gutman 285—295, Slaveks 101—120, Slavonija 27—30, Trboveljska 435—440, Union, paromlin 305—310, Vevče 142½—145, Agraria 54—54,50.

Devize: Amsterdam 22.7910, 22.8510. Wien 800,75, 803,75. Berlin 13,52, 13,55. Italija 260,44, 262,44. London 276,20, 277. New York ček 56,75, 56,95. Praga 168,30—169,10. Curih 10,94, 10,97.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9,13, Pariz 20,3575. London 25,2475. Newyork 519,75. Milan 23,82. Praga 15,40. Dunaj 73,10.

— Trst: Beograd 38,175 London 105,875. London 418,20.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Zloraba finančnega zakona

S finančnim zakonom, zlasti potom amandmanov, se čez noč spreminjajo zakoni in uvajajo novi. — Naraščajoči kaos v naši zakonodaji. — Ogromna škoda za vso državo.

Za proračunsko razpravo potekajo zadnje ure. Prvi april je tu in vladna večina porablja vsa sredstva, da skrajša debato, pridobi čim več časa in spravi proračun še o pravem terminu pod streho. Da se ji bo to posrečilo, o tem ne more biti dvoma, saj opozicijske stranke ne gredo tako daleč, da bi vladi nagajale do skrajnosti tudi v proračunski zadevi.

Ali kar se vrši pri teh razpravah s finančnim zakonom, mora vsakega prijatelja napredka in konsolidacije navdajati s skrbjo. V okvir finančnega zakona se sedaj vtihtaplja zakonske določbe, ki posegajo globoko v raznovrstne panoge državne uprave in posameznih področij, zadevajajočih javno življenje.

Finančni zakon, ki tvori formalni okvir proračuna, je bil prvotno osnova za zakonske določbe, ki so se neposredno tikale samo finančnih stvari. Obsegati je mogel določbe finančne, oziroma davčne prirode, ki pa v bistvu niso prinašale ničesar novega, marveč samo sankcionirale ali modificirale že obstoječe norme. To je bil tedaj način s proračunom v zvezi dati zakonsko podlago le vsemu onemu, kar je neposredno spadalo k proračunu in njega izvedbi, a drugega ne.

To je popolnoma v redu in tako bi moralo ostati. Toda polagoma se je vtihtapila drugačna praksa, ki je doslej svoj višek v naši dobi. Sedaj se v finančni zakon, osobito v obliki, oziroma pod okriljem amandmanov uvrščajo stvari, ki nimajo neposredno s proračunom ničesar opraviti ali pa vsaj tvorijo tako težav problem zase, da bi bilo zanje brezpogojno treba posebne razprave, posebnega intenzivnega študija. Tako na primer se potom amandmanov k finančnemu zakonu uvrščajo določbe iz carinske politike, se spreminjajo carinske postavke za posamezne predmete, kar posega globoko v gospodarsko življenje posameznih krajev, pokrajin ali celo državne celote. Fatalna je pri tem okolnost, da se zgodi to takorekoč zadnji trenutek, ko predloži minister svoj amandman; poslanci seveda nimajo niti časa niti prilike, da bi stvar premislili, da bi dobili o

njej o praveč času strokovnjaško mnenje prizadetih faktorjev. Proračun se mora spraviti pod streho do predpisane termina, vsa pozornost Narodne skupščine je obrnjena na proračun sam; vse se vrši v skrajni naglici in kar naenkrat, takorekoč čez noč — zadnje dni celo dobesedno — imamo tu kot zakonske določbe nove carinske postavke, ki naravnost uničujejo posamezne panoge industrije.

Slično se vrši v drugih področjih. V obliki finančnega zakona se reformira šolstvo — lani je na ta način Stjepan Radić odpravil malo maturo na gimnazijah — se preneja cestni red, se spreminja volilni red, n. pr. za Trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani, se preureja volilni sistem za mesta in občine itd. itd.

Problemi, za katere se v državah z normalnimi razmerami porabijo tedni in meseci intenzivnega dela, o katerih se prireajo ankete in kličejo na pomoč strokovnjaki, se rešujejo pri nas s par potezami peresa posameznega ministra. Ako se čez leto dni isti minister ne nahaja več v istem ministrstvu, ako je portfelj prevzela celo druga stranka, se uvrsti v finančni amandman druga določba, ki namesto, da bi obstoječo smiselno dopolnjevala, uvaža nekaj povsem novega. In tako imamo neprestano spreminjanje obstoječih določb, toda nesistematično spreminjanje. Zato v naši upravi, pa vzemimo katerokoli področje, nimamo ničesar stalnega, nimamo organičnega razvoja, ni mogoče napredka, niti postopno izboljševanje. Vse priča, kako odločujoč slučaj za nestvarnimi razlogi, kako se nestrokovnjaki igrajo s stvarmi, ki zadevajo eksistenco tolikih tisočev.

Vsakdo, komur je na srcu dobrobit naše mlade, žal, še tako slabo urejene države, mora uvideti, da je treba taki praksi napraviti konec. Zakonski načrti se ne smejo izvrševati na tak tihotapski način, marveč se je treba zopet vrniti k normalnemu načinu, k normalni zakonodaji. Drugače se mora prebivalstvo z ogorčenim vprašati, kako koristno delo v takih razmerah naša Narodna skupščina sploh še opravlja.

gospodinja sta začela prav lepo ravnanje s njim, vendar je mali Srbin bil že toliko zaveden, da se je bal »poturčenja«.

In ta neprestani strah ga je lepega dne spravil v beg. Deček je prikočal v srbsko selo Nerodimlje, kjer je zopet čul svojo, že skoraj pozabljeno govorico. V hišo ga je sprejel premožen srbski gospodar in dečko je tu preživel štiri leta, nakar ga je s seboj vzel in ga posinovil neki kmet-invalid iz Taškavca pri Uroševcu.

Fant ima danes že blizu 20 let ter se je nedavno prav srečno poročil. Vendar ga neprestano muči želja, da bi doznal, čigav je, odkod, kje so njegovi starši. Kličejo ga za Stojana, ker so na telovniku, ki ga je nosil še kot otrok na begu, našli to ime napisano z žensko, brzčas materino roko. Toda primka ni.

Ceravno poročen in že davno udmačen v Taškancu, kjer prebiva, hrepeni po Šumadiji, ker nekako sluti, da so njegovi roditelji bivali daleč tam nekje za Šarplanino. Srečen bi se vrnil k njim, ako bi se mu javili od koderkoli.

Nedavno se je v selu Opariču pri Jagodini vršilo zborovanje cerkvenega odbora. Nekateri verniki so staremu bogatemu seljaku Petru Laziču, ki je blaginjak odbora in splošno ugleden veljak, očitali, da je svojemu zetu posojal cerkveni denar. Da pokaže svojo premožnost, je tedaj stari Lazič potegnil iz žepa cel šop tisočakov in mošnjo starega srebrnega denarja, čes: »Evo, sam imam dovolj!«

Tako se je torej razvedelo, da ima stari Lazič zares mnogo pod palcem. Drugo noč po zboru so potrkali maskirani razbojniki na Lazičeva okna. Bilo jih je pet in so vrdli skozi okna.

— Daj denar!
— Ga nimam pri sebi, v banki ležim.
Tedaj so razbojniki odvedli starca na dvorišče in ga pretepli, da je izgubil zavest. Zeno, ki je istotako že v visokih letih, pa so gnali v klet, kjer je morala piti od vsakega sode po eno čašo slivovke. Zraven so jo pretepli, dokler ni vsa izmučena in opojena izpovedala, kje se nahaja denar. Razbojniki so vzeli 100.000 Din gotovine, 150.000 v obveznicah vojne škode in še razne dragocene malenkosti. Sli so nato po starca, ga razvezali in s hladno vodo obudili k zavesti.

— Ali nas poznate?
— Ne poznam vas in vas nikoli ne bom poznal.

Zadovoljni s tem odgovorom so razbojniki proti jutru odšli. Starci, ki si je tekom dne zopet opomogel, pa hajd k orožnikom, kjer je točno navedel imena svojih mučiteljev. Vse je poznal in orožniki so jih prav hitro spravili pod ključ. Bili so tisti kmetje, ki so najboljši razbojniki na zborovanju cerkvenega odbora.

„Eros in Psiha“

(Vsebinska opomba povodom današnje premijere.)

I. slika: Ob vznosu gora pri bitem potoku se zabavajo družice kraljične Psihe ter sušijo perilo. Stroga Areta jih nadzoruje. Veselja se ne udeležuje kraljična, ki venomer sanja o življenju vrhov, ki jih obdaja. Ko zatone sonce, se odpravijo vse domov, le ona ostane v družbi zveste Hagne, poleg lenega sluga Blaksa. Iz strahu pred bližajočo se nočjo ubeži Hagna, Blaks pa zaspi v grmovju. V tem času se pojavi Eros, ki ga Psiha tako željno pričakuje in kateremu pade v objem. Drugo jutro beži Eros, ker Psiha ne sme videti njegovega obličja. V tem ga zaloti Blaks in ga prisili, da se pokaže smrtnikom. Oba padeta na kolena pred sijajnim božanstvom. Prikaže se Hermes, ki jima pove: ker sta zrla bog, sta obsojena na večno življenje in potovanje.

II. slika: Rim. Rimski prefekt v Aleksandriji. Blaks, obhaja v številni družbi slavlj. V to družbo zaide potujoča pevka Psiha. Obsojena je, da išče Erosa, kar vzbuja pri veseli družbi zabavo in smeh. Laida jo zasmehuje in si po svoje razlagata hrepenenje po Erosu. Blaks, ki je ves čas poslušal ta dvoboj, napade svojo bivšo kraljično ter jo zavzre. Vsi odide na morje, da tam nadaljujejo zabavo. Pri Psihi ostane le starš, ki ji razodevno novo filozofijo, novo hrepenenje, nov ideal: Jezusa Krista.

III. slika: Pod križem. V ženskem samostanu na Španskem želi Psiha izčrpati do dna krščanstvo. Toda ne najde zadovoljstva. Hrepeni po svobodi in po solncu. Za oboje jo navdušuje mala naivna Hana, ki ji pripoveduje o lepota sveta. Samostan

du se približuje škof Blaks. Prednica samostana obtoži sestro Psiho nečistih misli in želja. Škof jo obsodi na večno in časovno smrt.

IV. slika: Preko krvi. Francoska revolucija je na vrhuncu. Vsi nerazumno pričakujejo vest z bojišča. Ronde krožijo po Parizu in lovijo plemenitost. De la Roche se je rešil pred republikansko gardo. On obožuje Psiho, ki pa ima druge ideale in vodi ljudstvo na bastiljo. V tem se ji zoperstavi mesar Blaks, ki pojmuje revolucijo na svoj način. Drugi naj preliva kri, ljudstvo naj ima od tega le koristi. In Psiha podleže temu boju. De la Roche odvede potro in uničeno Psiho na drugi svet.

V. slika: Danes. Psiha, metresa barona Blaksa, išče pozabljena v bučnih zabavah. A zadovoljna ni. Edini, ki bi jo mogel rešiti, je mladi Stefan, toda tudi temu Psiha ne zaupa. Po kratki razburljivi sceni z Blakom histerično užali tudi mladega Stefana, ki poln idealov prihaja k njej, da bi ji ponudil roko-zaščitnico. Psiha sklone končati to življenje, kar pride sluga z gorečimi svečami, ona mu jih odvzame in zažge hišo, v kateri se nahaja. Prečiščena v ognju, rešena materijalnosti življenja, se združi z Erosom v večno življenje.

Prosveta Slavnostni koncert

na korist spomenika kralju Petru Osvoboditelju. V soboto, dne 2. aprila 1927. ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union. Spored izvajajo: Maja de Strozzi (sopran), Bela Pečič (klavir), R. Martel (govor), Karel Rupelj (glosi), M. Lipovšek (klavir), Spominu kralja Petra I., govori prof. R. Martin, profesor francoske na univerzi v Ljubljani. — I. Moderna francoska sola: Gabriel Faure: Ici bas (Sully Prudhomme); Green (Paul Verlaine); Claude Debussy: Mandoline, C. Ilor (Jules Renard); Maurice Ravel: Mélodie grecque, Maurice Delage: Un sapin isolé (Henri Heine). Za sopran in klavir. — II. Cle de Debussy: En bateau, Sérénade à la poupée, Ravel: Menuet. Za gosli in klavir. — III. Francoske narodne pesmi: La haut sur la montagne; La cigale; la fourmi; Blanche colombe. En passant par la Lorraine; Qui est ce qui passe ici; tard; Sur le pont d'Avignon (Jacques Gerber). Za sopran in klavir. — IV. C. Saint-Saens: III. koncert za violino in klavir v h-molu. — V. Léo Delibes: Scena in legenda iz opere Lakmé. Za sopran in klavir.

Predstava trgovskih akademikov v ljubljanski dram. Sinoči so priredili trgovski akademiki obseh splov na korist stavbenemu zakladu društva »Trgovska akademija« v Ljubljani predstavo, ki je bila izvrstno oblikana in je pri občinstvu dosegla popoln uspeh. »Vesela endonejanka iz gospodarskih krogov« s petjem »Tretja podružnica« Fr. Siča je huda satira na paševanje, nepotizem, protekcionizem, nesocialnost in druge grehe po bankah. Igrica, odlično zajeta iz življenja, prinaša nekaj dobro opazovanih situacij in značajev ter je strokovno poučeni publiki ugaljala tem bolj, ker je sluga zapel kupel in je zbor tipkarije izvajal humoren zbor po besedilu M. Grošljeve in godbi Valčkega čara. Obe pevski točki sta se ponovili. Igralo se je splošno zadovoljivo; le Anton in Pogon sta preveč pretiravala in nekateri so govorili nenaravno. Zato pa so se s prirodno govorico odlikovali Olgica, Bird, Kalist, Pika in Vernik ter bili tudi v igranju naravni. Satira zasluži, da se jo jezikovno in tehnično opili ter izda v tisku za odre. Učinkovala bo povsod. Še bolje se je po gojenkah trgovskega tečaja us ženski realni gimnaziji izvajala Lahova zelo preprosta sala v dveh prizorih »Ujeti pištček« iz konca 18. v. v Ljubljani. Zlasti naravno je nastopala Jeanetta, ki tudi prirodno govori in prav dobro karikira gigerl je bil tepešni ničemurnik. Zabojed, ki tudi prijetno vje. Ljubljanske tri gracije so zapele takisto svoj kupel povsem zadovoljivo. Pevske točke je uglašil J. Juvancet zelo prijetno melodično. Obe igrici, režirani po P. Debevcu, sta prinesli navdušen poslušalec mnogo zabave, izvajalcem pa cvetja in viharne ploskanja. Fr. G.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 30. marca 1927; katoličani: Kvirin; pravoslavni: 17. marca, Aleksije.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: Zaprt. — Opera: »Eros in Psiha«.

Kino Matia: »Čuvajte svoje hčerke« (Samo ob 4. in pol 6.)

Otvoritev razstave na tehnični srednji soli ob 15.

Koncert »Grafikec« ob 20. v Filharmoniji.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bohine, Rimski cesta; Levstek, Resljeva cesta.
Jutri: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarčič, Karlovska cesta.

ZA NAŠE NARODNIKE.

Danes in jutri so na vrsti izkaznice serij L. in M.

Da se ne pozabi

Železničarji so bili zadnja leta, ko je bila dična SLS v opoziciji, posebni ljubitelji klerikalnih gospodov. »Slovenec« je polnil kar cele kolone in klerikalni poslanci so vsak hip objavljali svoje interpelacije in »upite« v »zaščito« interesov slovenskih železničarjev. Vedno znova so ju ubirali okrog železniških delavnic in obljubljali: Le čakajte, ko pridemo mi na vlado...

SLS ima danes v vladi tri ministre in je Uzunovičeva vlada naravnost odvisna od klerikalnih glasov. Ni se še menda nobeni stranki nudila tako ugodna prilika, da bi lahko izposlovala za Slovenijo malone vse, kar bi hotela. A o vsem tem ni ničesar slišati, pač pa prihajajo iz Beograda vsak dan bolj žalostne vesti. Socialno politiko demonstirajo, privatnem nameščencem povisujejo že itak previsoke davke, a železničarje, te največje miljenice SLS, mečejo kar na veliko na cesto. Železničarji prirejajo shode, protestirajo, toda danes, ko je SLS v vladi, nimajo za nje niti lepe besede. Na železničarske shode ni bilo nobenega klerikalnega poslanca in »Slovenec«, ki je včasih kar po cele strani posvečal železničarjem, danes za nje nima prostora. Niti o shodu v Mestnem domu v Ljubljani, niti o protestnem shodu v Mariboru ni objavil vrstice poročila. In to naj si železničarji zapomnijo. Kajti prišel bo čas — in ta ni več daleč — ko bodo klerikalci zopet letali okrog železničarjev in moletovali za volilne kroglice. Takrat, železničarji, jim odgovorite, kakor zaslužijo!

Razvoj in pomen alpinizma

Predavanje, ki ga je priredilo SPD večeraj v Mestnem domu v Ljubljani, je bilo jako zanimivo. Predaval je g. dr. H. Tuma. Predavatelj nam splošnega opisuje, kako se je razvijal alpinizem na Angleskem, kjer se je ustanovilo prvo planinsko društvo, katerega člani so bili sami odlični in bogati ljudje. Prešel pa je ta sport tudi na ostale države, in tako so se ustanovljala zaporedoma planinska društva. Opaža se, da so bili prvi za to stvar znanstveniki in učenci, in tako se je preobrazila prvotna alpinistika zlasti na Nemškem v alpinizem. Alpinizem je treba razlikovati od alpinistike v tem, da se prvi zanima samo za naravo kot tak, medtem, ko je alpinistika izključno sport — plezanje. Pri nas zastopa SPD alpinizem, »Skala« pa alpinistiko.

Nato nam slika predavatelj, kako so hodili tujci na našo Gorenjsko, kako so to deželo povzdigovali in priporočali, kako pa je žalostno dejstvo, da naš narod takrat ni imel razumevanja za to, kar ima. Prvi, ki je narod obudil in vpeljal vodnike, je bil znani planinec dr. Kugy.

Dotaknil se je tudi statistike in omenja, da je bilo nemško planinsko društvo najmočnejše na vsem svetu; nadkriljevalo je vsa ostala za polovico, tako da je bilo nosilec ljubljanske kulture. Pripoveduje, kako se je v Ljubljani ustanovila sekcija nemškega planinskega društva, kako je nastalo SPD in kako se je razvijalo. Dočim je bil poset leta 1911. v naših planinah še majhen, je po svetovni vojni napram prejšnjemu narastel ogromno. Leta 1911. je bilo po vseh planinskih kočah jedva dobrih 1500 obiskovalcev, leta 1924. pa 42.000, kar govori bolj o razvoju alpinistike in turisticke pri nas kakor cele knjige.

Predavatelj je orisal tudi nekaj zanimivih momentov iz svojega planinskega življenja, nato pa zaključil predavanje, ki ga bo prihodnji tork nadaljeval. Skioptične slike so bile lepe. Planinci, ki so zamudili prvi del tega predavanja, naj ne zamude drugega, ki se vrši v torek dne 5. aprila t. l. ob 20. v dvorani Mestnega doma. B.

Dogodki križem Jugoslavije

Zgodba izgubljenega dečka. — Premožen stavec v pesteh razbojnikov. — Zadovoljno domovanje v zaporu. — Smrt mučenca z opeklinami.

Pred sarajevske sodnike pride stavec Nikola Jović iz sela Brezice pri Bihaču. Nima nič in nikogar, pa vendar ni berač. Že dolga leta se je potikal po deželi okrog in zdaj tu, zdaj tam, služboval za pastirja.

Dedec je izgubljen potomec degenerirane obitelji. Brata njegovega so pred leti obesili, ker je iz golega sadizma umoril neko malo dekletce. Drugi brat je radi kleptomanije stalen gost sodnih zaporov. Zdaj je prišel tudi Nikola pred sodnike radi grdega zločina. Lani, decembra, je primamli v svojo pastirsko kolibo neko 12-letno devotico in jo zlorabil.

— Štiri in pol leta ječe! Si zadovoljen?

— Zadovoljen, bogme! Nikoli se mi ni godilo bolje, kakor v zaporu. Imam dobro hrano, spim na suhem. A tam zunaj gladen in moker v vetru, — e, hvala!...

Tega je teden dni, ko se je delavec Jovan Likar proti večeru vračal iz Buševca v Podvanico. Sredi poti ga prestrežeta dva neznanca moža in ga vprašata, kje ima dokumente. Preiščeta ga in ko ne najdeta pri njem nikakih papirjev, mu z robcem zvežejo roke ter ga s palicama v roki tirata proti Podvanici. Spotoma jih dohiti seljak Djuretč s senenim vozom. Neznanca ga prosiata, naj ju sprejme na voz, da opasnega potepuha Likarja prepeljeta v vas.

Tik pred Podvanico, v mali šumici, stopita neznanca z voza, potegneta s seboj Likarja in mu zapoveata, naj sezuje opanke. Ko je ubogal, mu prvi neznanec pod golimi nogami zažge šop sena, ki ga je bil pobral z voza.

Neznanca sta Likarja držala par minut nad gorečim šopom sena, da so se mu zgale hlače in suknjici. Ko se je onesveščal radi opeklin, sta ga položila v blatni jarek ob cesti, mu pogasila ogenj in siromaka nato gnala dalje, otepajoč ga s palicama po telesu in glavi. Končno sta ga pustila obležati na nekem dvorišču v Podvanici, kjer so ga naslednje jutro našli orožniki. Prepeljali so ga v bolnico v Veliki Gorici, kjer je večeraj dopoldne umrl.

Torturo nad nedolžnim delavcem sta izvršila kmeta Posavec in Kostadin. Domnevala sta, da je Likar nedavno ubil kmeta Kosa iz Mraclina in sta hotela z mrcvarjenjem iz Likarja izsiliti priznanje. Oba kmeta se že nahajata v zaporih ter popolnoma priznavata svoje zločinsko početje, s katerim sta ugonobila življenje nedolžnega človeka.

Za časa umikanja srbske vojske v letu 1915. je na poti iz Štimlja v Suho Reko, kraj potoka, ob katerem so Arnavti pobili na stotine spečih in utrujenih srbskih beguncev, zastal neki petletni deček. Vlovlili so ga Arnavti in ga odvedli v selo Plešino, ker je pri neki arnavtski obitelji preživel tri leta. Jezika se je hitro naučil, gospodar in

Pri tem seveda nisem mislil nase. Šlo mi je samo za to, da omogočim tvojemu možu zagovor.

Tudi moi mož!
Pozneje je bilo Kovačiku žal, da se je zavporil.

— Zaslišanje, to ni bilo povsem točno povedano. Sai veš, da vidi policija v vsakem zaslišancu krivca.

— Mislim, da se moi mož boji aretacije.

— Nes pametna, nepotrebnost bojazen.

— Zato danes ni mogel priti k obedu in tudi k večerji ga ne bo. Ne upa si domov. Ostaneta torej sama.

— Prišel sem prav za prav z namenom opravičiti se. Nikar mi ne zameri, toda tudi jaz ne morem ostati pri tebi.

— Pa vendar ne mislijo zapreti tudi tebe?

— Kaj še, Mila, ti bi dala najraje nas vse zapreti. Danes ob dveh popoldne imam v biološkem zavodu z docentom Šafačikom sestanek.

— Tam, kamor je hodil Vašek?

— Da, tam. Mislim sem, da vem marsikaj o teh zakonitih pojavih. Zdjaj pa vidim, da sem zelo zaostal in da se bo treba požuriti, ako hočem dohiti druge. Niti pojma nisem imel, kaj se v

Pragi dogaja. Prepričan sem, da bi obesilo inozemstvo tak uspeh v znanosti na veliki zvon in da bi razbotalo vest o prenosu življenja iz živali na človeka po vsem svetu. A mi — sicer pa veliki zvon koncem koncev ni vedno umesten. Pač pa je sramota, da morajo naši učenci delati skrivaj, v neprestanem strahu pred policijo.

Človeku se zdi, da ga je zanesla usoda v mračno hišo iz 12. stoletja. Opoldne vlada na hodnikih popolna tema. Brez luči bi se bala iskati delavnice, kjer kuje človeški um naravi nove verige. Sicer bi jih pa tudi ne našla, akoravno so v tretjem nadstropju.

Tam v tesnih, mračnih sobicah, kjer vlada neznanca atmosfera, kliče nove misli in kipi delo, ki utegne nekoč odločati o življenju in smrti milijonov ljudi.

Predavanja se morajo vršiti po oddelkih, ker ni dovolj prostora. Slušateljev je namreč 600.

Strahno je pomisliti, v kakšnih razmerah morajo naši znanstveniki delati. Ponavljam, kar sem ti že omenil, da je to delo enohalne pomena. Toda naši učenci so bili vedno skromni. Zanimajo se bolj za svojo znanost, kot za reklamo. Primerni prostori, kjer bi bilo

dovolj zraka in svetlobe, pa niso stvar osebne komodnosti. Isto velja za vse druge delovne pogoje. Sramota je, da naše oblasti v mnogih primerih naravnost zanemarijajo znanstveno delo.

Malo razvnel sem se, toda če bi videla, kam zdaj zahajam, bi me razumela.

— Kaj pa počenjaš tam?

— Tebi že lahko priznam. Po promociji se nameravam z vso vmeno lotiti dela, ki ga je pričel že pred leti profesor N. in ki ga je na svoj način dovršil genijalni Vašek. Da, Vašek je bil genijalen mož. Ne brigaiva se za to, kaj poreče policija.

— Torej je delal Vašek senzacijske poizkuse?

— Nedvomno docent. Šafačik je sodeloval pri teh poizkusih, v kolikor mu je Polavsky zaupal svojo skrivnost. Koširski zagonetko je pa voriziral na svojo roko, kajti to, kar je počel s truplom Marie Votypkove in zidaria Smrčka, presega tako zvane meje zakona. Šafačik mi je povedal marsikaj zanimivega o Polavskem. Z njegovo tragično smrtjo je doletel znanost eden najtežjih udarcev v zadnjih desetletjih. Sploh je va vprašanje, ali bo mogoče njegovo genijalnost nadomestiti.

Ladislav Vladyka:

39

Skrivnost mrtvašnice

— Upam, da odpotujeva skupaj.
— Oprosti, zdaj ne utegnem in tudi čez tri dni najbrž še ne bom imel časa.

— Kako, čez tri dni moram že odpotovati?

— Najbolje bo tako. Da ne pozabim. Danes ne bom doma in ker imam zvečer sejo, me tudi z večerjo ni treba čakati.

— Komaj sem čakala, da se vrneš, zdaj pa...

— Nikar ne bodi sentimentalna, skrbi imam čez glavo.

Odšel je, ne da bi se poslovil od nje in jo poljubil, kakor je storil vedno. Opoldne je prišel Kovačik. Vest o nenadnem Horalkovem povratku ga je presenetila. Tudi njega je policija že zaslišala. Povedal je Mila, da je uvedena to pot zelo stroga preiskava in da vsi znaki kažejo, da je policija na pravi poti. Zaslišanih je bilo že mnogo prič in policija je zbrala obsežen material, s katerim upa skrivnost kmalu pojasniti.

— Ali je bil povabljen na policijo

Dnevne vesti.

V. Ljubljani, dne 30. marca 1927.

— Vseučil. prof. ing. Jan Vlad. Hraske 70letnik. Prof. zbor prške tehnike proslavi 70letnico vseučil. prof. ing. Jana Vladimira Hraskega dne 23. aprila t. l. in izda spominsko knjigo. Ing. Hraske je bil deželni inženier kranjski l. 1886—1897 ter obč. svetovalec ljubljanski l. 1887 do 1897. Od tega leta dalje je profesor na praški tehniki. Sodeloval je v Ljubljani pri gradnji muzeja, dežel. gledališča in dežel. dvorca (današnje univerze), trasiral, projektiral in izvršil je razne dežel. ceste, vodovode, mostove, obrežne nasipe na Savi in Ljubljanici, reguliral razne potoke in hondourne, sodeloval pri ljubljani. kanalizaciji, vodovodu in novi elektrarni, projektiral ter vodil gradbo Narodnega doma v Celju, raznih hiš v Ljubljani in drugje. Ing. Hraske ima torej med Slovenci mnogo prijateljev in znancev, ker njegova dela mu ohranjajo med nami lep spomin.

— Iz finančne službe. Višji davčni upravitelj Jožef Pihler je premeščen iz Celja v Slovensko Bistrico, davčni upravitelj Ludvik Jutraš pa iz Slovenske Bistrice v Maribor. Na lastno prošnjo je vpokojen in spek v finančne kontrole v Mariboru Miroslav Ribarič. Vpokojen je: inspektor finančne kontrole v Šmarju Josip Pogorelec. — Vpokojeni so v Sarajevu inspektorji ministrstva za šume in rudnike Jos. Pogačnik, Alojz Strehla, Jaroslav Marek in Rudolf Vidman; z ukazom poveljskega ministrstva so vpokojeni šef geometra agrarnih operacij v Ljubljani Ivan Presel, strokovni referent za kmetištvo pri vel. županu mariborske oblasti Anton Puklavac, administrativni uradnik agrarnih operacij v Ljubljani Bogomir Hlovač in arhivski uradnik kmetijskega oddelka v Ljubljani Josip Golar.

— Redukcija univerzitetnih asistentov. Prosvetni ministristvo je definitivno odredilo, da se poleg vseh neukaznih in kontraktualnih asistentov reducira na beograjski univerzi še 30 učiteljev, na ljubljanski 8 na zagrejski univerzi pa po 9 ukaznih asistentov. Na ljubljanski univerzi so reducirani asistenti ta teden prejeli zadevni redukcijski dekret, da se jim 1. aprila ne izplača plača.

— Dovoljeni inozemski listi. Notranji minister je dovolil uvoz in razširjenje v naši državi že 8 let zabranjene dunajske »Reichspost«, glavnega organa avstrijskih krščanskih socialistov. Kakor znano, je bila »Reichspost« pred vojno in osobito po vojni eden jugoslovanom najbolj sovražnih listov. Objavljala je pri vsaki priliki tendenciozne članke in vesti, naperjene proti naši kraljevini. Dalje sta dovoljena v naši državi v Budimpešti izhajajoča madžarska lista »A Magyar Detektiv« in »Uj Vídeke«.

— Zveza srednješolskih učiteljev telovadbe. V nedeljo so se v Beogradu po končani skupščini JSS sestali srednješolski učitelji telovadbe ter izvolili zvezni glavni odbor, ki se je takoj konstituiral: predsednik A. Brazdič iz Beograda, podpredsednik A. Ivan Bježelj iz Ljubljane in J. Pihler iz Zagreba, tajnika ga. B. Vučković, blagajnik M. Frelich, oba v Beogradu.

— Spremembe v poštne ministristvu. Za pomočnika generalnega direktorja pošte in brzojav je imenovan načelnik v poštne ministristvu Dragotin Frank, a za načelnika splošnega oddelka v poštne ministristvu inspektor Živojin Paunović.

— Promocija. Na zagrejski univerzi bo promoviran jutri inž. Svetozar Janković, sin prote Dimitrija Jankovića iz Ljubljane, za doktorja agronomije. Čestitamo!

— Delegacija beogradske občine v Pragi. V nedeljo so si zastopniki beogradske občine ogledali poslopje Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, mestno elektrarno in druge praške zanimivosti. Druga skupina gostov se je odpeljala v Karlove Vari, kjer je ostala ves dan. V ponedeljek se je vršila na praškem magistratu recepcija. Vodja delegacije Kostja Jovanović se je zahvalil županu dr. Baki in občinskim svetnikom za gostoljubnost in povabil zastopnike praške občine v Beograd. Župan dr. Baxa se je zahvalil gostom za poset in naglašal potrebo komunalnega in gospodarskega sodelovanja med obema državama. Ga. Jovanovičeva se je zahvalila za bratski sprejem v imenu jugoslovenskih žen in povabila češko-slovaške žene v Beograd. Nato so odšli delegati beogradske občine na jugoslovensko poslanstvo, kjer jim je priredil poslanik Lazarevič banket.

— Volitve na beograjski univerzi. Pri volitvah novega odbora »Fonda za podpiranje študijskih dijakov« so v nedeljo dobili davidovičevci 539, radikali 438, komunisti 286, samostojni demokrati 241, republikanci 93 in zemljoradnički 55 glasov. Poleg davidovičevcev so v največji meri napredovali samostojni demokrati, ki so imeli pri enakih volitvah imeli šele 150 glasov. Po volitvah je policija aretirala 32 delavcev, ki so prisostvovali volitvam ter skušali na ulicah manifestirati. Vse aretirane, med katerimi je bil tudi znani komunistični prvak Laza Stefanović, je policija kaznovala s 3 dni zapore.

— Mednarodna medicinska revija v Beogradu. Istočasno je te dni v Beogradu in Parizu začela izhajati nova revija: »Anna medicine in kirurgije«. V Beogradu bo novi časopis izhajal v srbohrvaščini (v cirilici in latinici), v Parizu pa v francoščini. Urednika sta univ. prof. dr. Nikola Milijanić in dr. A. Bergère, kirurg pariških bolnic.

— Uspeh naše propagandne turistične razstave na dunajskem velesejmu se opazuje v razveseljenem obsegu. Z Dunaja poročajo, da jugoslovenski potniški urad dnevno prejema po 100 in več pism iz Avstrije in Nemčije. Letoviščarji se zanimajo predvsem za razmere v Dalmaciji in zahtevajo

— prospekte. Naš potniški urad na Dunaju tudi vidira potne liste, preskrbuje letoviščarjem sobe in pod nenavadno ugodnimi pogoji prireja izlete v Dalmacijo.

— Jubilej odličnega zdravnika. Dne 1. aprila praznuje g. primarij in bivši predsednik zdravniške zbornice za Slovenijo dr. Vinko Gregorič 70letnico svojega rojstva. Z ozirom na velike zasluge, ki si jih je stekel jubilar tokom dolgih desetletij za ves zdravniški stan, sklicuje zdravniška zbornica za Slovenijo slavnostno izvanredno skupščino na dan 3. aprila 1927 ob 11. uri v slavnostni dvorani vseučilišča v Ljubljani. Dnevni red skupščine je predlog dr. Detranceščija in tovarišev, da naj se jubilar dr. Gregorič imenuje častnim predsednikom zdravniške zbornice.

— Udruženje jugoslovenskih agronomov. Na zborovanju agronomov iz vse države, ki se je vršilo v nedeljo in ponedeljek v Beogradu, je bil z navdušenjem sprejet predlog, da se dosedanje Udruženje srbskih agronomov prekrsti v Udruženje jugoslovenskih agronomov, ker je polovica članov Hrvatov in Slovencev. Pravila novega Udruženja so bila sprejeta z malimi izjemami starih. Novi odbor tvorijo gg.: predsednik Milan Gjuric, podpredsednik dr. Ljudevit Prohaska, tajnika M. Arsić in B. Trajković, odborniki dr. Dobro Todorović, Milutin Stojanović, M. Novaković, dr. Popadić, dr. Josipović in Teržan.

— Iz seje glavnega odbora Jugosl. prof. fessorskega društva. Glavni odbor Jugoslovenskega profesorskega društva je imel v Beogradu več dni trajajočo plenarno sejo, katere so se udeležili tudi zastopniki posameznih sekcij iz vseh krajev države. Ljubljano je zastopal g. m. direktor Bruno Hočevar. Glavni odbor je obširno razpravljalo o novem osnutku zakona glede srednjih šol, ki je bil predložen Narodni skupščini. V izpnični debati so vsi govorniki poudarjali nujno uvedbo enotnega učnega načrta. Sklenjeno je bilo tudi, da se letos vrši kongres srednješolskih profesorjev na Cetinju v Črni gori in sicer v dneh 9., 10. in 11. junija. Posebna deputacija je po seji predložila prosvetnemu ministru zahteve in želje srednješolskih profesorjev v posebni spomelnici.

— Ameriška podpora za poplavljenе slamašne delavske družine, ki jih je po nalogu ameriške S. N. P. Jednote imela razdeliti Zadružna banka v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5, je razdeljena. Od 618 prošelj se je moglo vpoštevati le 76 prošeljnikov.

— Poplava Kolpe. Radi zadnjih velikih nalivov je Kolpa zopet znatno narasla in je dosegla 5.20 nad mormalo Reka je poplavlja polja v okolici Karlovca, pri Baji pa je odplavila tudi velik lesen most. Druge škode poplava ni povzročila.

— Aretacija šefa šumske uprave. V Skopju vzbujala senzacijo aretacija šefa šumske uprave Josipa Tirica. Sodišče ga je stavilo v preiskovalni zapor radi kvalifikiranega zatajevanja državne lastnine, falzifikata in podkupljivosti.

— Samomor konzularnega uradnika v Zagrebu. Avstrijski konzulat v Zagrebu je od petka pogrešal svojega uradnika Karla Barta, starega 42 let, rodom z Dunaja. Vse dni so ga zamaž iskali po Zagrebu, a včeraj ga je slučajno našel neki pekarski pomočnik v gozdiču Dobravi obsejenega. Pok. Barta je že na 20 let bival v Zagrebu, kjer se je prav domačini in pred leti poročil. Zadnje čase je bil čedalje bolj melanholično razpoložen, a pravih motivov samomora ne ve nihče.

— Dve železniški nesreči. Pri Doboju v Bosni je brzovlak iz Grahovice povozil nekoga seljaka. — Pri Sarajevu je tovorni vlak zavozil v voz, ki je baš pasiral proti. Sunej je bil tako silen, da se je voz strg, ubita pa sta bila tudi oba konja. Vprežena v voz. Voznik je k sreči pravočasno odskočil in si tako rešil življenje.

— Pri pomanjkanju teka, slabem žolodcu, prepočasni prebavi, zagoščeni črevesa, tekočah presnavljanja, izpuščaji, srbenju kože oprosti prirodna grenčica »Frantz-Josef« telo nabranih gnilobnih strupov. Že stari mojstri zdravilstva so priznali, da se voda »Frantz-Josef« obnaša kot popolnoma zanesljivo čistilo črevesa. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 14L.

Iz Ljubljane

— Iz Prazniki in trgovine. Po sklepu občnega zbora gremija trgovcev bodo v Ljubljani do nadaljnjega trgovine po ves dan zaprte na te-le praznike: Novo leto, Trile kralji. Sv. Jozef, velikončni in binkošti ponedeljek, Telovo, Sv. Peter in Pavel. Vnebovzetje D. M. (15. 8.). Vsi svetniki, 1. december, 8. december, Božič in Stefanovo. Odpadejo torej prazniki: Svečnica, 25. marec, Vnebohod, Vidov dan in 8. september.

— Vstopnice za veliki slavnostni koncert, ki se v soboto zvečer vrši v »Unio-nu« v prid fondu za spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju, so v predprodaji v Matični knjižarni in se pridno razpečajo. Kdor je še nima, naj si jo takoj nabavi. Razprodane morajo biti vse, dvorana mora biti polna. To dolguje Ljubljana neke velikodušni inicijativnosti Francoskega inštituta marveč tudi plemenitemu namenu. Program zagotavlja prvovrstne umetniške užitke. Sodelujejo: znameniti zagrejski umetniki par Mala de Strozzi — Bela Pečič, violonisti Karel Rupel in pijanist Marijan Lipovšek, slavnostni predgovor pa bo imel g. R. Martel, prof. francosščine na ljubljanski univerzi.

— Iz Posiljanje Bleiweisove ceste. Bleiweisova cesta je sestavni del državne Dunajske ceste in veže to s Tržaško. Zato mora za nje država končno priti gradbeno direkcijo. Te dni so skrbno pričeli teme-

lito posipati in popravljati že močno razruvno Bleiweisovo cesto. Polavli se je na njej državni cestni valjar, ki je nekoliko manjši, kakor mestni, ter pridno valja na cesto nasuto kamenje. Bil je že zadnji čas, da so začeli močno blatno in razruvno cesto popravljati.

— Iz Sokol Ljubljana II vabi p. n. občinstvo na telovadno akademijo ter zabavni večer s plesom, ki bo v soboto 2. aprila ob osmih zvečer v Kazmi. Sodeluje orkester Sokola I.

— Iz St. Jakobsko-trnovska moška Ciril-Metodova podružnica vabi vse svoje prijatelje na svoj običajni letni občni zbor, ki se bo vršil dne 31. t. m. ob 20. v restavraciji Kavčič na Privozu.

— Iz Razstava na Tehniški srednji šoli v Ljubljani se odpravi danes ob 15. uri. Odprta bo do nedelje vsak dan od 10. do 12. ure in od 15. do 17. Razstavljena so dela abiturientov Gradbene srednje šole iz stavbarstva, arhitekture, stavbne mehanike in dekorativnega risanja. Vstopnine ni nobene. Vse občinstvo je vabljeno na obisk.

— Iz Društvo »Jozefiše« je darovalo mestu venca na krsto pokojne gospe Minke Jelačinove 300 Din, gradbenemu fondu bodočega ženskega zaverišča.

— Iz Društvo »Treznost« ima svoj redni sestanek danes v sredo na moškem učiteljsku ob 18.30. Vstop vsakomur prost.

— Iz Vrednost železniških vpokojen-cem. Umri je naš član g. Andrej Sorim. Pogreb se vrši v četrtek, 31. t. m. ob 2. iz hiše žalosti, Gospodstvska cesta št. 10. Vsi člani so vabljani, da se pogreba polnoštevno udeležijo. — Društvo železniških vpokojencev

— Iz Opozarjamo na današnji koncert Grafike ki se vrši ob 20. v dvorani Filharmonije (Kino Matica) Nikomur ne bo žal, kdor se bo udeležil Vstopnice popolnane v Matični knjižarni, zvečer pri blagajni.

— Izgubljenost. Izgubila se je železniška legitimacija, glaseča se na ime F. O. Pošten najditelj, za katerega je legitimacija itak brez pomena, naj jo proti nagradi izroči v uredništvu »Slov. Naroda«.

— Iz T. K. D. »Atena« opozarja zlasti gospe in gospodične na predavanje g. oblasnega referenta dr. E. Mayerja: »O negi telesa«. Predavanje se vrši v četrtek 31. tm. ob 6 v mali dvorani Narodnega doma.

— Iz Društvo »Soča« vabi svoje člane in vse prijatelje na predavanje v soboto 2. aprila ob pol 21. v ljubljanskem dvorn. Predaval bo g. dr. L. Böhm o »državnih silovnih čimilitelj«. Razložil nam bo od kakih faktorjev zavisi moč, ugled in blagostanje držav. Vstop prost.

Danes ob 8 uri
zvečer

KONCERT
Grafike
v Filharmoniji

— Iz Kuhinjski strah. Hlapčec France prodaja po mestu premog. Povesd za prav močno piskati. Tupatam daje gospodinjam premog tudi na kredit. Neki gospodinji Anki v mestu je dal na kredit premoga za 50 Din. Ker mu ni poravnala dolga, je nastopil kot samolasten eksekutor ter je včeraj med gospodinjo odnošnost odnesel iz njene kuhinje lep lonec in veliko ponev. V kuhinji je bil 16-letni Ljolek, ki se je močnega hlapca silno prestrašil. Ni mu mogel zabraniti samolaste eksekucije. France se bo moral zagovarjati pred sodnikom na štev 28.

— Iz Zopet več manjših tatvin. Delavčevi ženi Alojziji Kalar v Rožni dolini je neki zidar odnesel iz podstrešja še ne dokončano krilo, vredno 200 Din — Neki brezposeln človek je osumljen da je odnesel pleskarskemu pomočniku Ivanu Hribarju nov, svilen dežnik, vreden 200 Din in kurjaču Francetu Jerebu 70 Din vreden dežnik. Oba dežnika je sunil v neki gostilni v Kolodvorski ulici.

— Iz Dva neprevdita voznika. Pri neki spitski trdki zaposlen šofer je včeraj vozil z osebnim avtomobilom večjo družbo po glavni cesti v Udmatu Med naglo vožnjo je povozil zdravniku dr. Milanu Perku lovskega psa, istrskega braka, vrednega 3 tisoč dinarjev. Pes je vsled težkih poškodb poginil. — Po Juriški ulici mimo dramskega gledališča je vozil hlapčec L. F. z enovprežnim vozom. Nasproti je pridrvel drugi voznik, ki je z bičem udaril po konju L. T. Ta je skočil v stran in pri tem podrl na 30leto postrežnik Julijana Škulj iz Fužin. Dobila je znatne poškodbe na levi roki in levi nogi. Prepeljali so jo v javno bolnico.

— Iz Drobna policijska kronika. Polcija je od snoči do danes zjutraj prišla štiri osebe, med njimi dva znana potepuha, ki sta obšla že vso Evropo. Zjutraj je kolovratila okoli Narodnega gledališča brez strohe mlada Anica, ki je zabredla globoko na dno življenja in ima sedaj vedno mnogo opravka s policijo. Prijeta je bila dalec neka starejša ženska radi vlačuganja. Prijavljene so tri tatvine. Dva vojska sta ponoči razbila dve šipi v kavarni »Centrale«. Štirje ponočnjaki so prijavljeni radi kaljo-na nočnega mira. Vozniki imajo stalne sitnosti radi cestmopolicijskega reda. Danes je prijavljen kar 16 voznikov in kolesarjev.

— Iz TO zoba pasta najboljša.

— Iz Ugoden nakup nogavic, vezem in žepnih robcov le pri O. Dobeicu Pred škofijo.

— Iz Veliko izbiro raznega perila in bluz priporoča IGN. ZARGI, Sv. Petra cesta.

— Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatec«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

Iz Celja

— Iz Gremij trgovcev v Celju javlja, da se vrši uradni dan zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in Celjsko okolico v torek, dne 5. aprila ob 8. do 12. dopoldne v ravnotelevi sobi prevodne družbe v poslopiu carinarnice na Savinjskem nabrežju.

— Mohorjeva tiskarna se namerava v kratkem preseeliti iz Prevača v Celje. Dovoljenje za prenos koncesije v Celje je baje že dobila od vlade. Tiskarna se bo naselila najbrže v Kosovi hiši v Prešernovi ulici, za katere nakup se poteguje.

— Tedenski izkaz mestne klavnice. V tednu od 21. do 27. marca se je zaklalo: 3 konje, 21 volov, 13 krav, 4 telet, 31 telet, 41 svinji in 1 kozlička. — Uvozilo se je: 308 kg govedine, 1648 kg teletine in 128 kg svinjine.

— Pri celjski mestni elektrarni je bila do sedaj monopolizirana prodaja električnega materiala, kar se je posebno opazalo pri žarnicah. Odslej pa je ta trgovina prost, samo števec bo za mesto in okolico še prodajala le elektrarna.

— Dijaška akademija se vrši v soboto 2. aprila ob 20. v mestnem gledališču. Spored je lepo izbran in zanimiv.

Iz Maribora

— m Tudi mariborski stanovniško sodišče klerikalcem ni po godu. Kakor doznavamo, je prejel te dni tudi mariborski veliki župan od ministrstva za socialno politiko odlok, da mora sedanje člane stanovniškega sodišča razrešiti in na njih mesto imenovati nove. Priložena je tudi lista novih članov. Če se klerikalni minister za socialno politiko ne zna drugje uveljaviti, je pač žalostno dovolj. V Mariboru vlada najhujša stanovniška beda, a mesto da bi tu zastavil svoj vpliv in pripomogel do ceneni kreditov za zidanje stanovanj, se spravi na stanovniško sodišče, ki itak v kratkem preneha posloovati. Za take »uspehe« in tako »požrtvovalnost« se pač Mariborčani lepo zahvaljujemo. Je velika razlika med klerikalnimi besedami in — dejanji!

— m Mariborski trgovci proti klerikalnim napadom na Trgovsko zbornico. Vest o nameravani spremembi volilnega reda za Trgovsko zbornico, ki jo hočejo izposlovati klerikalci, da bi se tako polastili te najvažnejše slovenske gospodarske institucije in jo vpregli v svoj zavoženi politični voz, je vzbudila med mariborskim trgovstvom največje ogorčenje. Trgovci brez razlike strank, tudi ugledni klerikalni pristaši odklanjajo vmešavanje klerikalnih politikov v čisto gospodarsko in stanovno zadevo ter izjavljajo, da bodo solidarno nastopili v obrambo svojih pravic, kajti vsi se dobro zavedajo, da bi izvedba klerikalnega načrta pomenila boljševiško diktaturo branjev in konzumarjev nad poklicnim in praviim trgovstvom. Klerikalci se presneto motijo, ako mislijo, da jim bodo tudi trgovci sledili čez drin in stru na ljubo par klerikalnim gospodom pri zeleni mizi, ki hočejo na tak način reševati svojo zavoženo politiko.

— m Protestni shod železničarjev. Udruženje jugoslovenskih narodnih železničarjev je priredilo včeraj v Narodnem domu protestni shod proti nameravanim redukcijam na železnici in demontaži prometa v Sloveniji. Zborovanje je vodil predsednik mariborske podružnice g. Muraus, obširen referat pa je podal nadzornik g. Deržič, ki je v nad enournem govoru orisal gospodarstvo v železniški upravi in opozarjal na nedogledne posledice, ki jih mora roditi prometna politika sedanjega režima. Zborovalci so njegovim izjavamim pritrdjevali in z ogorčenjem obsodili početje merodajnih rokov. V imenu gospodarskih rokov je spregovoril tudi predsednik Zveze trgovskih gremijev g. Weizl, ki je izjavil, da bodo gospodarski krogi solidarno podpirali težnje železničarjev za izboljšanje prometnih razmer v državi. Zborovanje, ki je trajalo do 22. ure, je bila lepa manifestacija narodnih železničarjev za svoje pravice in za ohranitev in izboljšanje našega prometa v splošnem. — Socialistični železničarji sklicujejo protestni shod za dne 1. aprila v Götzovo dvorano.

— m Novo stanovniško hišo namerava zgraditi mestna občina v Smetanovi ulici, če bo veliki župan odobril nove davščine, ki so bile sklenjene o priliki spremembe proračuna. Predpriprave za zgradbo so že izvršene in je te dni bila razpisana oddaja dela za izvršitev kleti in temeljev.

— m Ukinitve banke. Hipotekarna banka jugoslovenskih branilnic bo s 1. aprilom opustila svojo podružnico v Mariboru, ki se nahaja v prostorih bivše podružnice Slovenske banke na Aleksandrovi cesti. Izgleda, da je konjunktura za banke, ki so v Mariboru po vojni rasle kot gobe po dežju, minula. Od prevrata sem je likvidiralo v Mariboru že 6 bank odnosno podružnic.

Dogavice

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

Spremembe v železniški službi

Imenovani so za uradnika v IV. oddelku železniške direkcije v Subotici uradnik III. oddelka ljubljanske direkcije Rudolf Fister, za uradnika v III. oddelku dosedanjih uradnik ljubljanske železniške direkcije Ivan Mrak, za namestnika postajenačelnika v Vinkovcih dosedanjega namestnika postajenačelnika v Zalogu Franc Skof, za namestnika šefa skladišča v Novi Sad dosedanjega uradnik ljubljanske direkcije Franc Ljupša; h kurilnici Veliki Bečkerek je premeščen od kurilnice Maribor Ferdo Ledvinč, za šefa skladišča na postaji Maribor glavni kolodvor je imenovan uradnik strojnega oddelka mariborske direkcije Ivan Kitak, iz Rečice ob Paki je premeščen na postajo Grosuplje Anton Lešnik, uradnik komercialnega oddelka ljubljanske direkcije Josip Jost je premeščen h generalni direkciji v Beograd.

V višjo skupino so pomaknjeni: šef oddelka generalne direkcije v Beogradu Franc Arko in uradniki Josip Sečkar, Dragotin Mulin, Fran Fregernik, Martin Semlak, Rudolf Senk, Josip Klun, Ivan Wolf, Leopold Mrak in Rok Habjan.

Vpokojeni so v obojemo železniške direkcije v Ljubljani uradniki Karlo Felician, Tomaž Arlati, Maks Proft, Ivan Kordan, Anton Zorko, Josip Gorenc, Franc Potočnik, Rudolf Cik, Stefan Beloglavec, Anton Sirdelj, Andrej Pavlin, Maks Propan, Josip Kravlik, Ivan Stroj, Anton Cik, dr. Ivan Geiger, Karlo Sajovic, Rudolf Liseč, Nikolaj Beteštin, Franc Cvek, Josip Milak, Anton Šbuelz, Martin Matičič, Hugo Bajuk, Mihael Laznik, Karel Gabrijel in Rudolf Miculinič.

Gospodarstvo

Občni zbor gremija trgovcev

V prostorih Trgovske zbornice se je vršil snoči redni občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani. Predsednik g. Gregore je pozdrvil zborovalce in podal pregledno poročilo o delovanju gremija v preteklem poslovnem letu. Tudi v preteklem letu je bil položaj našega gospodarstva zelo neugoden. Edini pozitivni korak k ublažitvi gospodarske krize je bila ustanovitev Obrtne banke. Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Lojze Smuc, je razvidno, da je znašalo število gremijskih članov koncem lanskega leta 1407, v preteklem poslovnem letu pa 1836. Tajniško poročilo obsega razne aktualne probleme naših trgovcev, kakor gremijsko šolo, poštne in telefonske razmere, vprašanje inozemskih trgovskih potnikov, odpiranje in zapiranje trgovskih obratov ter davčnih zadev. Poročilo ugotavlja, da kljub vsem obljubam davki še vedno niso izenačeni. Tudi novi finančni zakon ne obeta v tem pogledu nobenih olajšav.

Po tajniškem poročilu je bil soglasno odobren računski zaključek za preteklo in proračun za tekoče poslovno leto.

V imenu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je pozdravil zbor tajnik dr. Ivan Pless, ki je pozval trgovce, naj se zlasti v sedanjih težkih časih z vso vneto oklenejo svoje stanovske organizacije.

Končno sta bila sprejeta samostojna predloga načelstva glede daril društvom in korporacijam, ki jih trgovci v bodoče ne smejo več dajati, in glede praznikov, ob katerih morajo biti trgovine zaprte.

— g Obrtna banka in njeno poslovanje. Upravni odbor Obrtne banke je imel te dni drugo sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da pričetna centrala v Beogradu in glavna podružnica v Zagrebu poslovali s 1. majem. Delokrog centralne in zagrejske podružnice je razdeljen začasno tako, da bodo spadali kraji onkraj proge Osijek—Vinkovci—Jadransko delokrog centralne, kraji tostran omenjene proge pa pod zagrejsko podružnico. V tem pogledu bodo odločevali samo zemljepisno-gospodarski oziroma politična razdelitev države ne more vplivati na poslovanje centralne in podružnic. Sklenjeno je bilo, da bo znala obrestna mera za poedine obrtnike 10 odstotkov, za obrtniške zadruge pa 8 odstotkov. Razmeroma visoka obrestna mera je bila določena zato, ker bo imela banka splošna velike stroške. Pozneje se bodo obrestni primerno znižale. Člani upravnega in nadzornega odbora kakor tudi člani poslovnega odbora glavne podružnice ne morejo tekom enega leta jemati kreditov niti podpisovati menic, ki se eskontirajo pri Obrtni banki. Člani poslovnih odborov bodočih podružnic bodo mogli dobivati posojila samo pri centrali v Beogradu. Do ustanovitve novih podružnic v Skopju, Ljubljani, Sarajevu, Novem Sadu in Splitu bosta dajali kredite centrala v Beogradu in glavna podružnica v Zagrebu.

— g Uradni tečaj dinarja za april. Finančno ministristvo je določilo za april sledeče tečaje dinarja: 1 nepoleondor — 218.50, 1 turška lira — 247, 1 angleški funt — 276, 1 dolar — 56.80, 1 kanadski dolar — 56.40, 1 zlat nemška marka — 13.50, 1 poljski zlot — 6.85, 1 avstrijski šilling — 8, 1 belgijski belg — 97, 1 madžarski pengő — 9.95, 100 francoskih frankov — 228, 100 švicarskih frankov — 1098, 100 italijanskih lir — 257, 100 holandskih guldinarjev — 273, 100 rumunskih lejev — 34, 100 bolgarskih levov — 41, 100 danskih kron — 1514, 100 švedskih kron — 1520, 100 norveških kron — 1485, 100 petzetov — 986, 100 drahem — 74, 100 Kč — 168.50. Ti tečaji veljajo od 1. do 30. aprila. Po njih se računajo tudi pristajinske takse.

— g Za revizijo konkurzne zakonodaje. Ostašeka trgovsko-obrtniška zbornica je poslala v ponedeljek predsedniku Narod. skupščine, ministrskemu predsedniku in trgovinskemu ministru sledečo brzojavko: Ostašeka trgovsko-obrtniška zbornica prosi, da se s finančnim zakonom srbski konkurzni zakon razširi na vso državo, ker preti v nasprotnem slučaju važnim gospodarskim podjetjem vseh krajev teška kriza, celokupnemu našemu gospodarstvu pa hud udarec. Zbornica ob enem prosi, da se čim prej izda modernizirani zakon, kajti brez njega niti najboljše prisilna poravnava ne more imeti zaželenega uspeha. S tem bi se ublažila naša gospodarska kriza in zato je zbornica prepričana, da bo vlada takoj in radevolje ustregla njeni želji. Zbornica končno ugotavlja, da trpi radi sedanjega konkurznega postopanja naši krediti in zunanji ugled.

— g Žitni trg. Po poročilu novosadske blagovne borze je bil položaj na inozemskih žitnih tržiščih pretekli teden labilen, pri nas pa neizpremenjen. Promet na novosadski borzi je znašal 120 vagonov. Pšenice je bilo prodano 26, koruze 21, moke 21, otrobov 2 vagona. Cene so ostale večinoma neizpremenjene.

To in ono

Grof Andrassy pred poroto

Kakor smo že poročali, je bil znani madžarski magnat grof Andrassy obtožen, da je naročil spomlad 1. 1924. svojemu oskrbniku Gažinski zažgati gospodarsko poslopje gradu v Velatah na Slovaškem, da bi se na ta način iznebil češkoslovaške posadke, ki je bila začasno nastanjena v gradu. Porotna obravnava proti Andrassyju se bo vršila 16. maja v Košicah. Bila je že dvakrat razpisana, toda Andrassy se je obakrat opravičil, češ da je bolan in da ne more priti k obravnavi. Ker je poslal zdravniško izpričevalo, je moral sodišče njegovo opravičilo priznati, da je imelo vtis, da se Andrassy nalašč izmika, ker se boji posledic.

K porotni obravnavi, ki bi se imela vršiti letos v januarju, je bil Andrassy pozvan diplomatičnim potom. Češkoslovaški poslanik v Budimpešti ga je opozoril, da bo razveljavljeno dovoljenje glede njegovega bivanja v Budimpešti, ako ne pride k obravnavi. Andrassy je položil kavcijo v znesku 700 tisoč Kč, da so mu dovolili bivanje v Budimpešti. Sprejem sodnega sklepa je potrdil, toda na češkoslovaško se ni vrnil. V zdravniških izpričevalih je bilo rečeno, da ima gripo. Gripa pa traja navadno samo nekaj dni in zato je izključeno, da bi bil obtoženec po dveh mesecih še vedno bolan. Tudi k tretji obravnavi je bil pozvan diplomatičnim potom. Vprašanje je seveda, da li se bo odzval. Vse kaže, da ima Andrassy tehtne razloge, da ne pride osebno k porotni obravnavi, ker je prepričan, da bo obsojen.

Nesreča nikoli ne počiva

Na kolodvoru v Bučovicah na Moravskem se je pripetila v nedeljo zvečer težka nesreča. Zakonca Kurnr, ki stanujeta v tovarni pohištva in lesnih izdelkov, kjer je Kurnr zaposlen kot mizarjski mojster, sta se vračala zvečer od znanec v hotela prekoračiti železniški tir. V tistem hipu je pridrel v smeri od Brna osebni vlak. Pihal je močan veter in zato zakonca nista slišala signalov. Vlak je moža in ženo zgrabil in povozil. Možu je odrezal glavo od trupa, ženo so pa prerezala kolesa čez trebuh. Oba sta bila takoj mrtva.

O dveh smrtnih nesrečah poročajo tudi iz Češkega. V Pragi se je igral v ponedeljek žetni sinček uslužbenca umobolnice Červenke na cesti z žogo. Deček je vrgel žogo in skočil za njo, pri tem je pa prišel po nesrečnem naključju pod tramvaj, ki ga sprevodnik ni mogel ustaviti. Tramvaj je povozil dečka čez glavo, tako da je bil na mestu mrtev. Nesreče ni zakrivil sprevodnik, marveč tragično naključje. Deček je skočil pred tramvaj tako nepričakovano, da sprevodnik ni mogel pravčasno ustaviti. Na mokrih tleh mu je spodrsnilo in deček je prišel z glavo pod levo kolo tramvaja. Sprevodnik ni niti slutil, da se je zgodila nesreča.

V ponedeljek popoldne je našel tragično smrt na železniški progi 28letni mizarjski pomočnik Jaroslav Pokorný. Nesreča se je zgodila na progi med Strašnicami in Edenom, kjer je iz Beneševa prihajajoči vlak odrezal nesrečnega glavo in obe roki. Oblasti še niso mogle dognati, da li gre za nesrečo ali za samomor.

Kitajski generali

Okrog generala Vu-Pei-Fu so se zbrali visoki vojaški in civilni dostojanstveniki, ki računajo na sijajno kariero, ako se generalu posreči priti na krmilo. Vu-Pei-Fu je star 47 let. Na obrazu se mu pozna, da je prijatelj dobre kapljice. Po zunanosti spominja bolj na skromnega gimnazijskega profesorja kot na vojaškega dostojanstvenika.

V nasprotju z generalom Fengom ne vabi Kitajcev v svojo armado z raznimi obljubami glede novih cest in drugih komunalnih naprav, pač pa govori o razširjenju železniškega omrežja in o pospeševanju industrije, odnosno trgovine. Njegov program obsega zboljšanje finančnega sistema. General Vu-Pei-Fu je tudi literat. Rad se ukvarja zlasti s poezijo in piše stihe o svoji sreči, ki mu je bila baje vse življenje naklonjena.

V armadi generala Csang-Tso-lina se pozna evropska kontrola. Južno mandžursko železnico kontrolirajo Japonci potom svojih strojevodij in sprevodnikov in vozina se plačuje v japonskih jenah. Pri carini so zaposleni tudi Angleži. Zanimivo je, da nobena kitajska armada nima toliko orkestror, kakor Csang-Tso-linova. Kljub inozemski kontroli v njegovih armadi pa ne moremo nazvati Csang-Tso-lina igračo v rokah velesil. Čang stoji na stališču, da bi bilo za Kitajsko najbolje, ako bi mu velesile pripomogle, da pride na krmilo on. Čang ljubi razkošje in sijaj. Sam je zelo bogat, poleg tega je pa dobil za zasedene pokrajine ogromno odškodnino. Živi v poligamiji. Ima namreč šest žen, med katerimi pa daje prednost samo eni.

Eksponent sovjetske Rusije je general Čang-Kajšek. Okrog njega se zbira sovjetski vojaški strokovnjaki na čelu s poslanikom Borodinom. Na vprašanje, kaj delajo Rusi pri njem, je Čang-Kajšek odgovoril, da imajo Kitajci Ruse radi, ker so med vsemi narodi najbolj dostojni in korektni. No-

bena druga država se ni odrekla pravici ekstrateritorialnosti. Edina Rusija simpatizira s kitajskim osvobodilnim pokretom in zato so Rusi med Kitajci tako priljubljeni.

Roparski napad na trgovce v Bolgariji

V petek popoldne so se skрили trije oboroženi razbojniki ob cesti blizu vasi Halačij v Bolgariji in čakali v zasedi na trgovce, ki so šli v bližnjo vas Mindrica kupovat tobak. Kmalu se je približala po cesti skozi gozd skupina petih trgovcev, ki so jih razbojniki napadli in oropali. Trgovcem Nikolovu in Ivanovu so vzeli 400.000, trgovcu Berahu pa 250.000 levov. Nato so prestrašene trgovce izkustili, jim priporočili naj mirno nadaljujejo pot in naj jih ne ovadijo, sicer jim bo predla slaba.

Tri ure po prvem napadu so isti razbojniki napadli uradnika Mandadžijeva in njegovega prijatelja. Prijatelj se je pravčasno skril, dočim je skušal Mandadžijev odgovoriti na napad z revolverjem. Potegnil je samokres in ga nameril na razbojnike, toda ti so ga prehiteli s salvo. Nesrečen se je zgrudil zadet v prsa na tla. Nato so razbojniki preiskali njegove žepe in našli 52.000 levov.

Po napadih so pobegnili razbojniki v Grčijo. Na kraju zločina so pustili pismo, v katerem se zahvaljujejo svojim žrtvam za bogati plen. Pismo je podpisal poglavar razbojniške tolpe Stojkov, ki že več let strahuje bolgarske obmejne vasi in se skriva v Grčiji.

Podganam in mačkam vrgla novorojenčka

V neki vasi v Podkarpatski Rusiji je živel pri svojih premožnih roditeljih lepa Marija Bihunova. Bila je zdrava, krepko kmetsko dekle in zato ni čuda, da je zahrepenelo po ljubezni. Zaljubila se je v sosedovega sina, ki je pa že imel svojo izvoljenko in zato ni mogel reagirati na njeno vročo ljubezen. Roditelji niso vedeli, kaj bi počeli z zaljubljenim hčerko. Po cele noči je plakala, da bi izlečila svoje ranjeno srce, in ko je izpovedala, da ni druge pomoči, se je zaljubila v nekega drugega fanta. V njegovem naročju se je kmalu potolažila in roditelji so mislili, da je zopet vse v redu. Toda čez nekaj mesecev je hčerka izjavila, da prvega fanta ne more pozabiti in da mora za nekaj časa k neki vdovi v sosedno vas.

Bila je pridna in gospodinja jo je imela rada. Te dni je pa začela tarnati, da ima silne krče. Dali so ji rumo in ko se je zvečer pomirila, so odšli domači spat. Ponoči je Marija porodila dete. Ko je začel novorojenček plakati, mu je zamašila usta s slamo. Ne-

srečno dete se je zadušilo. Brezsrčna mati je zavila mrtvo dete v rjuho in je odnesla na podstrešje. Potem je odšla v svojo izbo in legla mirno spat. Zjutraj je zopet tarnala, da ima hude bolečine in zato jo je hotela gospodinja poslati v bolnico. Marija je izjavila, da ne gre v bolnico, marveč da se hoče vrniti k roditeljem. Odšla je in pustila mrtvo dete na podstrešju.

Drugi dan je stopil domači sin v podstrešje, kje se mu je nudil grozen prizor. Podgane in mačke so ponoči tako razmrcarile truplo nesrečnega novorojenčka, da ni bilo več podobno človeku. Brezsrčna mati so takoj aretirali in zaprli. Za svoj grozni čin se bo morala zagovarjati pred poroto.

90 letnica Chicaga

Chicago je danes za Newyorkom največje mesto v Ameriki. Kakor večina ameriških mest, se tudi Chicago razvija z naravnost fantastično hitrostjo. Še pred 100 leti še popolnoma neznan mala naselbina, je Chicago danes orjaško, hipermoderno vlemesto, ki postaja resen konkurent Newyorka. V začetku tega meseca so v Chicagu praznovali 90 letnico, odkar je Chicago postalo mesto. Zgodilo se je to 4. marca 1837. Stelo je takrat okoli 3000 oseb, v mestu je bila ena sama cerkev, par trgovin in krčm. Danes prebiva v njem nad 3 milijone ljudi. In ves ta ogromni razvoj se je dogodil v kratki dobi 90 let.

Leta 1871. je neka krava, ki je v staji prevrnila svetiljko, zanetila ogromen požar, ki je uničil velik del mesta. — Leta 1893. je bila v Chicagu slova svetovna razstava, ki je privabila na milijone gostov. Razstava je bistveno pripomogla k razvoju mesta. Težka katastrofa je zadela mesto leta 1903. V gledišču Iroquois je izbruhnil med predstavo požar, ki je poslopje upepelil; v nastali strahoviti paniki pa je našlo nad 600 ljudi žalostno smrt. Velika nesreča se je primerila tudi leta 1915. Pri Chicagu se je takrat potopil parnik «Eastland», povodom nesreče pa je izgubilo življenje 812 oseb.

Ameriške kurioznosti

Amerika velja za deželo demokracije, osebne, verske in kulturne svobode, vendar se tam dogajajo včasih stvari, ki se celo nam Evropejcem zde gorostasne in reakcionarne.

Lansko leto je vzbudil v Ameriki ogromno senzacijo opičji proces v Daytonu, kjer je bil učitelj Scopes razlagal Darwinove teorije obsojen na 150 dolarjev globe. Sedaj so pričeli reakcionarci nov boj, in sicer proti gojenju sporta v nedeljo. Na čelo tega gibanja se je postavila dežela Sud Carolina. Tamošnji guverner Richard skuša uveljaviti neko nad 100 let staro postavbo, ki prepoveduje v nedeljo vsa-

ko delo, tudi igro. Nedavno so morali pred sodišče štirje igralci golfa, ki so se »pregrešili«, da so igrali v nedeljo. Sodišče pa je vse štiri obtožence oprostil.

Originalna je tudi zahteva mestnih očetov v Peterboroughu. Sprejeli so sklep, s katerim je gasilec pri požaru strogo prepovedano preklinjati. Kdor se bo »spozabil«, bo odpuščen iz službe. Eden mestnih očetov, ki se je najbolj ogreval za ta predlog, je zatrjeval, da meščani ne morejo z užitek gledati požara, če gasilci preklinjajo vmes.

Ne opažate,

da se Vam obleka ne prilaga? Menimo da, — saj ste zelo nezadovoljni. Zato si dajte obleko vedno po meri izgotoviti pri trdniki DRAGO SCHWAB, Ljubljana, kjer si tudi izberete krasno blago in Vam bo vse prišlo pol cenele.

Težave cestne železnice v Pekingju

Peking ima šele dve leti cestno železnico. Konservativni Kitajci so proti tramvaju energično protestirali, toda kmalu se je izkazalo, da je cestna železnica zelo priljubljena prometno sredstvo. Podjetniki spravljajo sedaj masten dobiček, vendar pa ima uprava cestne železnice mnogo skrbi in težav. O stvarkah ni vredno govoriti, ker so običajne tudi drugod. Velike preglavice pa delajo uslužbenecem cestne železnice vojak, ki se vozijo s svojimi prijatelji in prijateljicami v tramvaju, ne da bi hoteli plačati. Cesto se pripeti, da sprevodnika prepepo, ako zahteva vozino.

Koncem februarja je tramvaj v Pekingju povozil blaginjaka brzjavnege urada Chijia. 4. marca se je pojavila na naprmetnejši pekinški ulici Hatamen tachieh skupina ponesrečenčevih sorodnikov, oblečenih po kitajskem običaju v žalno obleko bele barve. Sorodniki so stopili na tračnice cestne železnice in se pod nobenim pogojem niso hoteli umakniti. Redarji so se informirali o namenu te demonstracije in izvedeli, da protestirajo sorodniki ponesrečenega blaginjaka proti tramvaju in zahtevajo na ta način visoko odškodnino. Z obeh strani so se začeli ustavljati ob tramvaju in kmalu je bila vsa ulica tako zatrpšana, da se je ves promet ustavil. Nekdo je privlekel mizo in pisalne potrebščine in sorodniki so napisali prošnjo, ki jo so poslali upravi cestne železnice. Štiri ure so trajala pogajanja in uprava je bila končno prisiljena, plačati sorodnikom odškodnino. Šele potem je lahko tramvaj po dotični ulici zopet redno vozil.

Ogljeni (karbon) papir, indigo papir, barvne trakove, barvo za stempiljke, paginirke in blagajne, dobite vedno in najceneje pri **Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova 6/I** Telefon 980

temu možu vidi se da nosi **Palma** potpetnike.

20% ceneje vsa naročila po meri in popravila pri **Franc Szantner, Ljubljana** Selenburgova ulica 1 prvo vrstna specialna izdelovalnica čevljev za občutljive in bolne noge

Edino najboljša darila so: **Josip Petelinca** šiva ni stroji **Gritzner** kolesa **Adler** in pletilni švicarski stroji **Dubied** Najnižje cene — Tudi na obroke. — Vseletna garancija. — Najnovejša oprema **Ljubljana, Sv. Petra nasip 7. Polj. Praprotnega spomenika za vodo. Tel. 2913**

Samo ob 4. in pol 6. uri. **Čuvajte svoje hčere! Žrtve vlemesta...** Samo ob 4. in pol 6. uri. **Elitni Kino Matica. najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 2124**

Senzacionalni roman slovite Selme Lagerlöf Kolosalno prikazan v istoimenskem delu. V glavnih vlogah: Največji filmski umetnik: **LON CHANEY** in najlepša filmska zvezda: **NORMA SHEARER** Predstave s sodelovanjem našega priznane prvovrstnega umetniškega orkestra

Graški Dieslov motor dolgo preizkušen izdelek za vsak obrat Najvarčnejša poraba gonilnega olja. — Preprosto oskrbovanje. — Zgrajen s kompresorjem ali brez njega. — Od 30 HP naprej se dobavlja točno ozir. na kratek rok. **Grazer Waggon- und Maschinen-Fabrik-Aktiengesellschaft vormals Joh. Weitzer** Zastopstvo za Jugoslavijo. **BEograd: Ing. O. Meinhart, Ruz. Mihajlova br. 49**

Kemična pralnica in barvanje oblek v najrazličnejših barvah izvršuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah. **Anton Boc, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I. - Tovarna: Vič-Glince.**

Čevlarski pomočnik dobra moč — išče službo. Na stopi lahko takoj. — Ponudbe pod «Čevljarstvo/749» na upravo «Slov. Naroda».

Stanovanje 1-2 sob s kuhinjo išče miren uradniški zakonski par brez otrok; v mestu ali na periferiji mesta. — Ponudbe pod «April ali maj/748» na upravo «Slov. Naroda».

Osební avto Puch, 6/20 HP, dobro ohranjen, štirisedežen in TOVORNI AVTO Fiat, 25 HP, 1500 km nosilnosti — zelo ugodno na prodaj. — Konzumno društvo za Slovenijo, Ljubljana VII, Zibertova ulica. 747

Jedilnica še dobro ohranjena ter moška obleka za srednje postavno — naprodaj. — Ponudbe pod «Jedilnica/741» na upravo «Slov. Naroda».

Blagajničarka išče službo v kavarni ali v večjem hotelu; najraje kje v letovišču. — Ponudbe pod «Blagajničarka/740» na upravo «Slov. Naroda».

Zastopniki se sprejemajo za lukrativen predmet. Prednost imajo taki, ki so se že pečali s srečkami. — «Merkur», Brno, Nová. 672

Najboljše in najcenejše čevlje kupite pri **A. Gorke, Stari trg št. 15** 42/L

Enodružinska vila na Bledu s lepim vrtom, vodovod, električna razsvetljava — radi selitve zelo poceni naprodaj. — Naslov pove upravo «Slov. Naroda», 739

Posest Realitetna pisarna družba z o. z. **LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4** sprejema prijave in posreduje pri oddaji stanovanj, sob, trgovskih in obrtnih lokalov, za oddajalce popolnoma brezplačno. Nudi prevzemnikom veliko izbiro v stanovanjih, samskih sobah, trgovskih in obrtnih lokalih po nizkih pristojbinah. Za oddajalce najboljše prilika oddaje stanovanj, ker brez vseh stroškov. 43/L

Opremljeno sobo ali prazno, solčno, snažno — takoj oddam gospodu ali gospodini. Električna razsvetljava. — Ponudbe pod «1. april 743» na upravo «Slov. Nar.»

Mlad gospod vojašine prost, več slovenskega, hrvaškega, nemškega in italijanskega jezika ter stroje-pisja — išče primerno službo. — Ponudbe pod «Takojšnji nastop/742» na upravo «Slov. Naroda».

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana, Dunajska cesta 15 in Gospodarska cesta (dvorišče kavarne «Evropa») Se pripriži — izvršitev toba, cene zmerne. 78/T

Premog, drva, koks, oglje. — «ILIRIJA» Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon št. 2820. 52/L

Castrol Zastopstvo i en-gros-prodaja: **„TEBIN“** Zagreb, Preradovičeva 18. Tel. 27-04

